

*Lecturis salutem!***Kedves Olvasó!**

Magyar vagyok – mondom büszkén, ha megkérdezik, honnan jöttem. Minden ember számára fontos, hogy gyökerei legyenek, hogy tartozzon legalább egy nemzethez, melynek a kultúrájából, történelméből merít és ezen a szűrőn keresztül látja a világot. Egy nyelvhez, nemzethez és országhoz kötődés a távolban talán egy kicsit erősebbé válik, viszont meg is nehezíti a nyelv, kultúra és szokások átadását a következő generációnak.

Az elmúlt évek ezt még nehezebbé és körülményesebbé tette. Nemcsak az Egyesület számára volt ez kihívás, hanem minden család számára. Két éve az élet bizonyos fokig leállt, minden egy ideig átment elektronikus síkra, megszaktak a személyes kapcsolatok, sokszor maga a kommunikáció is. Felborultak a megszokott mindennapok, online lehetőségek tárháza zúdult ránk. Újfajta, korábban csak sci-fikben látott kihívásokkal kellett szembenéznünk.

Talán a kultúra sínylette meg legjobban ezt a helyzetet. Sok egyesület és szervezet „kényszerpihenőt” tartott. Mi igyekeztünk alkalmazkodni az új helyzethez és a gondosan megtervezett programok helyett alternatívát igyekeztünk kínálni. Ami programot lehetett, mi is a virtuális térbe vittük, mert egy egyesület akkor él, ha tagjai kapcsolatban állnak, találkoznak, még ha elektronikusan is, közös programokat szerveznek, meghallgatják egymást és segítenek egymásnak.

Azonban megtanultuk, hogy a virtuális tevékenység csak kiegészítheti, nem helyettesítheti a személyes kapcsolatokat. Ezt igazolta a 2021/2022-es évad hagyományos nyitóprogramja, a Gulyás Party népszerűsége.

És ezért tartjuk fontosnak, hogy a 2022/2023 évad első találkozója, 2022.szeptember 24-25-én az első Spanyolországi Magyar Találkozó is személyes legyen. Mindenkit várunk rá szeretettel!

Náray Bettina A MADACH Egyesület társalapítója és elnöke

*Lecturis salutem!***Querido lector,**

Soy húngara, respondo con orgullo cuando me preguntan de dónde soy. Para todas las personas es importante tener raíces, pertenecer al menos a una nación, de cuya cultura, historia se nutre y a través de su filtro observa el mundo. La distancia estrecha ese vínculo con la nación, con el país, aunque también dificulta la transmisión de la lengua, de la cultura y de las tradiciones hacia las siguientes generaciones.

Los años previos lo han hecho aún más difícil y complicado, suponiendo un reto no solo para la Asociación, sino para cada familia. Hace dos años la vida hasta cierto punto se paró, se trasladó temporalmente a un plano digital, se interrumpieron

las relaciones personales, muchas veces incluso la comunicación. Nuestra rutina cambió, nos llovieron ingentes cantidades de oportunidades online. Tuvimos que enfrentarnos a retos hasta ahora solo vistos en las películas de ciencia ficción.

Quizá la cultura es la que más sufrió con la situación. Muchas asociaciones, organizaciones tuvieron que hacer una pausa forzosa. Nosotros intentamos adaptarnos, en lugar de las actividades bien planeadas improvisamos nuevas alternativas. Lo que pudimos, lo celebramos virtualmente, porque una Asociación solo vive si sus miembros

están conectados, si se encuentran, aunque sea electrónicamente, organizan actividades juntos, se escuchan y se ayudan mutuamente. Lo que esta situación nos enseñó, sin embargo, es que la actividad virtual no puede sustituir, solo complementar el contacto directo. Lo vimos demostrado cuando a la tradicional Fiesta Gulyás que inauguró la temporada 2021/2022 habéis venido tantos.

Y por eso consideramos tan importante que el primer encuentro de la temporada de 2022/2023 sea también en persona, con la primera edición del Encuentro Húngaro en España los días 24-25 de septiembre de 2022. ¡Esperamos vernos todos!

Bettina Naray cofundadora y presidenta de la Asociación MADACH

Náray Bettina
Bettina Náray

Büszkeségünk. . .

spanyoltanár Zaragozában.
Itt találta meg a párját,
alapított családot és később
két másik sorstársával együtt
a Pannónia Egyesületet is.

Presumimos de. . .

Szöllősi Emese

profesora de castellano
en Zaragoza. Es aquí donde
encontró su pareja, fundó
primero su familia, y después
con otras dos compañeras
la Asociación Pannonia.

– Spanyol és portugál szakos bölcsészhallgató voltam, amikor kaptam egy Erasmus ösztöndíjat a zaragozai egyetemre. Itt ismertem meg a férjemet, Fernandót, akivel 2001 nyarán össze is házasodtunk, majd egy évre rá megszületett első gyermekünk, Attila.

– *Milyen volt a beilleszkedés?*

– Több fázison mentem keresztül. A kezdeti rövid eufória után egy hosszabb és elég nehéz időszak következett. Fiatal anyukaként a család közelségének hiánya kimerítő volt. A spanyol szokásokat spanyol bölcsészként ismerni véltem, azonban megélni és alkalmazkodni hozzájuk a valóságban jónéhány konfliktust generált. Ma már szerencsére ezen túl vagyunk, ráadásul sikerült a szakmámban elhelyezkedni, amit nagyon szeretek.

– *Nyáron részt vettél az ünnepélyes búzaösszeöntésen. Kérlek, mesélj róla.*

– Ez a Magyarok Kenyere - 15 millió búzaszem program része. Augusztus 20, vagyis Szent István és az Új kenyér ünnepe adta az apropót. Októberben ezt követte az Adományünnep Spanyolországban. A nyáron összeöntött, majd megőrölt búzából juttattak el magyar szervezetekhez a világ minden tájára, és az abból sült kenyert jelképesen felajánljuk adományként.

– *Hogy tervezték újra a zaragozai magyar összejöveteleket?*

– A gyakoriság megmarad, havonta egyszer, azonban a helyszínt és a formátumot újra kell gondolni. Mi ugyanis egy önkormányzati zeneiskola épületében szoktuk megtartani a találkozókat, de még az is elképzelhető, hogy külső helyszínre váltunk. Az összejöveteleket a Facebook oldalunkon hirdetjük meg. Nagyon örülünk, hogy újra személyesen találkozhatunk.

– Estudiaba filología hispánica y lusa, cuando me concedieron una beca Erasmus a la Universidad de Zaragoza. Aquí conocí a Fernando, con quien nos casamos el verano de 2001. Un año después nació nuestro primer hijo, Attila.

– *¿Cómo ha sido al adaptación?*

– He pasado por varias etapas. Tras la primera euforia, corta, vino un período más largo y más difícil. Como madre joven, la falta de la cercanía de mi familia me resultó agotador. Como filóloga, creía conocer las costumbres españolas, pero vivirlas y adaptarme a ellas en la práctica me causó unos cuantos conflictos. Hoy, por suerte, ya lo tengo superado, además estoy trabajando de mi profesión que me encanta.

– *Este verano has participado en la ceremonia del trigo. Cuéntanos un poco.*

– Fue parte de la ceremonia del programa Pan de Húngaros - 15 millones de granos de trigo. La ocasión fue la Fiesta del Nuevo Pan, el día de San Esteban, el 20 de agosto. En octubre celebramos en España su continuación, la Fiesta del Donativo. El trigo que juntamos en verano fue molido, y esa harina se envió a las comunidades húngaras en el mundo, para que horneemos pan y lo ofrezcamos como donativo.

– *¿Cómo estáis retomando las actividades?*

– Mantenemos la frecuencia mensual, aunque replanteamos la ubicación y el formato. Generalmente nos reunimos en el edificio de una academia de música, que planeamos combinar con actividades en el exterior. Las reuniones se anuncian en nuestro portal Facebook. Nos alegramos mucho de poder volver a vernos en persona.

Madách Programok

Eventos Madách

MADÁCH ONLINE FOGLALKOZÁSOK

Újra elindultak az online foglalkozások, melyekbe bármikor be lehet csatlakozni!

◆ **Vasárnap délelőttönként:** online JátékVár 4-11 évesek számára. Foglalkozásainkon, csakúgy, mint a személyes alkalmakkor, rengeteget játszunk, verseket és énekeket tanulunk, évszaknak megfelelően, ismerkedünk a magyar ünnepekkel és játékos formában foglalkozunk a mesékkel is. És a kézműveskedés sem hiányozhat! Minden foglalkozás végén készítünk egy szép emléket, otthon is könnyen alkalmazható technikákkal.

◆ **Hétfő délutánonként:** írás-olvasás foglalkozásra várjuk az olvasni már tudó gyerekeket (12 éves korig). Ezeken az alkalmakon játékos formában megismerkedünk a magyar ábécé betűivel, rejtvényeket oldunk meg, szójátékokat játszunk, és minden órán sor kerül egy kis írás- és olvasás-gyakorlásra is.

◆ **Csütörtök délutánonként:** írás-olvasás foglalkozásra várjuk az olvasni már tudó gyerekeket (12 éves korig). Ezeken az alkalmakon játékos formában megismerkedünk a magyar ábécé betűivel, rejtvényeket oldunk meg, szójátékokat játszunk, és minden órán sor kerül egy kis írás- és olvasás-gyakorlásra is.

Részletek és elérhetőség:

Lyceum: [itt](#)

JátékVár [itt](#)

Whatsappon és telefonon: 622 561 436.

Helyi programok és információ:

◆ Madridban [itt](#)

◆ Barcelonában [itt](#)

◆ A Costa del Solon [itt](#)

◆ Zaragozában [itt](#)

ACTIVIDADES ONLINE

Aún os podéis unir a las actividades online que tenemos cada semana.

◆ **Domingos por la mañana:** Castillo de Juegos Online para niños de 4 a 11 años. En nuestros talleres, igual que en los Castillo de Juegos en persona, jugamos mucho, aprendemos poesías, canciones, en función de la estación del año, conocemos las fiestas y celebraciones húngaras y realizamos actividades con cuentos. Por supuesto ¡tampoco faltan las manualidades! Al final de cada actividad, elaboramos un bonito recuerdo mediante técnicas fáciles de hacer en casa.

◆ **Lunes por la tarde:** taller de lectoescritura para los niños que ya saben escribir (hasta los 12 años). En estas ocasiones conocemos de manera lúdica las letras del abecedario húngaro, adivinamos adivinanzas, jugamos con las palabras y en cada ocasión practicamos la escritura y la lectura.

Detalles y contactos:

Lyceo: [aquí](#)

Castillo de Juegos [aquí](#)

Por Whatsapp y teléfono: 622 561 436.

Actividades e información local:

◆ En Madrid [Ver detalles](#)

◆ En Barcelona [Ver detalles](#)

◆ En la Costa del Sol [Ver detalles](#)

◆ En Zaragoza [Ver detalles](#)

Programajánló – itthon

A teljesség igénye nélkül, ebben a rovatban a Spanyolországban megrendezett, Magyarországgal vagy magyarokkal kapcsolatos kulturális, tudományos és sport programokra szeretnénk felhívni a figyelmet.

¿Qué hacer aquí?

Sin ánimo de ser exhaustivos, en esta sección queremos proponer eventos culturales, científicos y deportivos en España, relacionados con Hungría o con húngaros.

Madách Programok

MADRIDBAN *Részletek itt*

- ◆ JátékVár és TudásVár: május 22., június 5. és 19.: Vasárnapi foglalkozásainkhoz év közben is érdemes csatlakozni!
- ◆ Olvasói Klub: havonta beszélgetés magyar irodalmi művekről
- ◆ Táncház: hétfő esténként 19:00-20:00 óra között.
- ◆ Éves közgyűlés: június 2.
- ◆ Évzáró közös kajakozás: június 11.

BARCELONÁBAN *Részletek itt*

A COSTA DEL SOLON *Részletek itt*

- ◆ **Május 22:** JátékVár: foglalkozás, beszélgetés Máté Zitával a többnyelvűségről
- ◆ **Június 5:** évzáró

ZARAGOZÁBAN *Részletek itt*

- ◆ **Június:** szabadtéri program Almunia de Doña Godinában (Zaragozától 40 km-re). Ismerkedés a növényekkel, szabadulószoza, József Attila versek, szabadtéri játékok. Készülés a szeptemberi Összmagyar Találkozóra.
- ◆ **Szeptember:** szabadtéri tanévnyitó találkozó. Foglalkozás: kicsiknek (0-10 éves) és nagyoknak (10-16 éves). Közös ebéd, uzsonna.

MÁS MAGYAR CSOPORTOK SPANYOLORSZÁGBAN:

BENIDORMBAN *Részletek itt*

- ◆ **Május 29:** Gyermeknap találkozó

VALENCIÁBAN: *Részletek itt*

- ◆ Kalandorok – Királyok – Felfedező havi foglalkozások

Eventos Madách

EN MADRID *Ver detalles*

- ◆ Castillo de Juegos y Castillo del Conocimiento: 22 de mayo, 5. y 19 de junio: Te puedes unir a nuestras actividades dominicales en cualquier momento del curso.
- ◆ Club de Lectura: conversaciones sobre obras literarias húngaras
- ◆ Bailes regionales: los lunes por la tarde, de 19:00 a 20:00.
- ◆ Asamblea anual: 2 de junio.
- ◆ Remo anual fin de curso: 11 de junio.

EN BARCELONA *Ver detalles*

EN LA COSTA DEL SOL *Ver detalles*

- ◆ **22 de mayo:** Castillo de Juegos: actividades, charla con Zita Máté sobre plurilingüismo
- ◆ **5 de junio:** clausura del curso

EN ZARAGOZA *Ver detalles*

- ◆ **Junio:** al aire libre, en Almunia de Doña Godina (A 40 km de Zaragoza). Acercamiento a las plantas, escape room, poesía de Attila József, juegos al aire libre. Preparativos del Encuentro de Húngaros en España de septiembre
- ◆ **Septiembre:** inauguración del curso al aire libre. Actividades para pequeños (0-10 años) y grandes (10-16 años). Comida, merienda.

OTROS GRUPOS DE HÚNGAROS EN ESPAÑA:

EN BENIDORM *Ver detalles*

- ◆ **29 de mayo:** Quedada del Día de los Niños

EN VALENCIA: *Ver detalles*

- ◆ Aventureros – Reyes – Descubridores actividades mensuales

Magyarok Európában

Húngaros en Europa

A Madách Egyesület 2019-ben tagja lett a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetségének. Rovatunkban a NYEOMSZSZ tagjait mutatjuk be.

En el año 2019 la Asociación Madách ingresó en la Alianza de Organizaciones Húngaras Nacionales en Europa Occidental (NYEOMSZSZ con sus siglas en húngaro). En esta sección presentaremos a los miembros de la Alianza.

KLEMENT KORNÉL, a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (BUOD) elnöke, a NYEOMSZSZ egyik alapítója, alelnöke.

– Önöknél családi hagyomány a közösségformálás?

– Igen, apu '56-ban aktív volt, el kellett mennie, én már Németországban születtem. Amikor kezdtünk kamaszkodni, megalakította a cserkészcsapatot. Én 25 évesen vettem át a frankfurti cserkészcsapat vezetését, és 33 évesen a BUOD elnökségét. A kultúra nem a génjeinkben öröklődik, minden embernek magának kell választania, és önmagában továbbfejleszteni.

– Hogyan jött létre a németországi szervezet, és hogy épül fel napjainkban?

– A rendszerváltás után, '93-ban alakult. A rendszerváltozáskor tudatosan elkezdtünk magunkról nem emigránsként, hanem németországi magyarokként beszélni. A közösségeink mindig is szépen leképezték az egész Kárpát-medencei magyarságot. A tájszólásoknak, meg a mentalitásoknak, a szakmáknak egy nagyon értékes egyvelege. Egyik nemzedék követi a másikat, minden korosztály meghagyja a nyomát. Azt gondolom, hogy a mieink többnyire elkötelezettek a magyarság iránt. Közel kétszázezren vagyunk.

– Mik a legnépszerűbb programok?

– A bálók. Megadjuk a módját, elvárjuk az öltönyt, meg a bál ruhát. Emellett vannak a nemzeti ünnepek, a karácsony. Nem tartom Németország-specifikusnak, bárhol a világon szívesen megünneplik a magyarok.

– Mi a NYEOMSZSZ számára most a legfontosabb téma?

– A legújabb kezdeményezésünk az Ifjúsági Találkozó. Most lesz Bázisban, Svájcban. A korhatár 18 és 30 év közötti. Ez nagyon értékes és fontos életszakasz, már nagykorú vagy, de még a családalapítás előtt állsz. Készítette: Marton Ildikó

Klement Kornél

KORNÉL KLEMENT, presidente de la Alianza de Organizaciones Húngaras en Alemania (BUOD), vicepresidente y cofundador de NYEOMSZSZ

– ¿Es tradición en su familia formar comunidad?

– Sí, papá fue muy activo en la revolución de 1956, tuvo que marcharse. Yo ya nací en Alemania. Cuando entramos en la adolescencia, fundó el grupo de Scouts. Yo empecé a tomarle el relevo en los Scouts de Frankfurt a los 25 años, y en la presidencia de BUOD a los 33. La cultura no está en nuestros genes, cada uno escoge su camino y se desarrolla a sí mismo.

– ¿Cómo se creó la organización en Alemania y cómo es en nuestros días?

– Se fundó después de la Transición, en el 1993. En ese momento empezamos a autodenominarnos conscientemente no como emigrantes sino como húngaros en Alemania.

Nuestra comunidades siempre fueron fiel reflejo de los húngaros de toda la cuenca de los Cárpatos. Los acentos, las mentalidades, las profesiones variopintas dieron una mezcla muy valiosa. Una generación sucede a la otra, y cada una de ellas deja su huella. Creo que la mayoría están comprometidos con la nación húngara. Somos alrededor de doscientos mil personas.

– ¿Cuáles son las actividades más populares?

– Los bailes. Los hacemos con estilo, en traje y vestidos de noche. Además, tenemos las fiestas nacionales, la Navidad. No considero que sean específicos para Alemania, son ocasiones que en cualquier punto del mundo se celebran gustosamente.

– ¿Cuál es el tema más importante ahora para NYEOMSZSZ?

– Nuestra iniciativa más reciente, el Encuentro Juvenil. Tendrá lugar en Basilea, Suiza. El rango de edad es entre los 18 y los 30 años. Es una etapa muy valiosa e importante, ya eres mayor de edad pero todavía no has formado tu familia.

Entrevista realizada por Ildikó Marton

Tudtad?

Az Orbók család Spanyolországban

Orbók Lóránd, Loranol o Laurenano magyar író 1884-ben Pozsonyban született és Spanyolországban halt meg 1924-ben.

Testvére, a híres filmkészítő Orbók Attila (1887-1964), nagy szerepet játszott a Lórándnak és Natansonnak tulajdonított „A király autója” megírásában. A marionett színház területén kiemelkedő kísérletei a színházi élet középpontjába helyezték. Az egyik Spanyolországban született művét, a „Casanovát”, a Broadway-en 1924-től legalább hat éven keresztül játszották.

Az első világháború kitörésekor került Katalóniába, a kor sajtója erről három különböző forgatókönyvet is ismertet.

1920-ban az El Sol tudósítójaként egy vonatutat ír le, az akkori Magyarországra.

Orbók Lóránd felesége, Orbók Yanka, (Jeanne Detré), Párizsban született 1889-ben, és Barcelonában halt meg 1975-ben. Bár 1914-től élt Spanyolországban, soha nem mondott le francia állampolgárságáról.

A párnak két gyermeke született: Orbók Detre Marcelo Andrés és María Sonia. A fiuk a negyvenes évek során magyar szerzők fordításáról vált híressé, közte László András Goya részletek, és Molnár Ferencről A fa gyökerei.

María Sonia, vélhetőleg anyai hatásra, francia tanárnő lett egy barcelonai gimnáziumban.

Ez a magyar értelmiségi család (akárcsak a Berény család, akikről egy előző számban már írtunk), Spanyolország irodalmi, művészi tevékenységével hozzájárult ahhoz, hogy a spanyolok tekintést nyerjenek a magyar géniusz termékenységébe.

Orbok Casanova

¿Lo sabías?

Los Orbok en España

Lorand, Loranol o Laurenano Orbok fue un autor húngaro que nació en 1884 en Bratislava, y murió en España en 1924.

Su hermano, el célebre cineasta Attila Orbok (1887-1964), se sospecha, habría sido fundamental en la redacción de la obra atribuida a Lorand y Natanson “El automóvil del rey”. La labor de experimentación en torno al teatro de marionetas le convirtió en un referente del teatro. Una de las obras escritas en España, “Casanova” sería representada en Broadway desde 1924 durante al menos seis años.

El estallido de la Primera Guerra Mundial le lleva a España. Los medios de la época llegan a ofrecer hasta tres versiones distintas de las circunstancias que le llevaron a instalarse en Cataluña.

En 1920 se desempeñó como corresponsal para El Sol con, al menos, un artículo sobre cómo se viajaba en Hungría en aquel momento – se narra un trayecto en tren.

Lorand Orbok estaba casado con Yanka Orbok (Jeanne Detré), nacida en París en 1889 y fallecida en Barcelona en 1975. Aunque, al parecer, residía en España desde 1914, nunca renunció a su nacionalidad francesa.

El matrimonio tuvo dos hijos: Marcelo Andrés Orbok Detre, y María Sonia.

El primero es bien conocido por su labor de traductor de autores húngaros durante la década de los cuarenta, entre los que podríamos mencionar a Andrés Laszlo (“Los aguafuertes de Goya”) o Ferenc Molnar (“Las raíces del árbol”).

María Sonia, es de suponer que por influencia materna, fue profesora de francés en un instituto barcelonés.

Nos encontramos, pues, con toda una saga familiar de intelectuales húngaros (me recuerda al caso de los Berény de los que ya hablamos en números anteriores) que, como tantos otros, desarrollaron parte de su actividad literaria o artística en España contribuyendo, de ese modo, a que los españoles pudiéramos asomarnos al genio magiar.

A nemzet otthona

A Széchenyi Istvánnak tulajdonított szállóige szerint: „Nyelvében él a nemzet”. Ezen rovatumkban ilyen értelemben mutatjuk be a magyar nemzet otthonának különleges, érdekes és sajátos részleteit.

Szódával elmegy

Közeleg a kánikula és nem csak Spanyolországban. A félsziget népszerű italai ilyentájt a sangría, a tinto de verano vagy a rebujito. Persze a magyarok sem maradnak el, hiszen nekünk is megvan a magunk nyári itala.

Talán sokszor hallottuk már a címben megfogalmazott kifejezést, de talán kevesen gondolkodtunk el rajta, hogy valójában a fröccsre vonatkozik. Köszönhetjük ezt Jedlik Ányosnak, aki feltalálta a szódavizet. Ugyan manapság már nem a gyenge minőségű bort tesszük ihatóvá, hanem komoly kultúrája van a fröccsvásznak, a fröccskészítésnek.

A legnépszerűbb formátumok, a teljesség igénye nélkül, a kisfröccs, a nagyfröccs, a hosszúlépés, a sportfröccs vagy a Krúdy. A merészebbeknek a Shrek (kiviszörpös fröccs) vagy a macifröccs (málnaszörpös fröccs).

kisfröccs	1 bor + 1 szóda
nagyfröccs	2 bor + 2 szóda
hosszúlépés	1 bor + 2 szóda
sportfröccs	1 bor + 4 szóda
Krúdy	9 bor + 1 szóda

Ezeket a neveket még a Magyarországra látogató külföldiek is tudják, és ha magyarórán rákérdezőnk, hogy mi jut eszükbe magyarul, biztosan a top 10-ben van a szódás bor. A legérdekesebb történet talán a legutolsóhoz kapcsolódik. Krúdy Gyulának állít emléket ez a fröccs, ugyanis a „legenda” szerint nem vetette meg a bort, aminek kedves felesége nem igazán örült. Hogy kiengesztelje szíve választottját, megfogadta, hogy soha többet nem iszik tisztán bort. Így hát mikor kikérte a fröccsét, kilenc borhoz egy adag szódát kért. Így a kecske is jól lakott és a káposzta is megmaradt.

fröccs pequeño	1 vino + 1 soda
fröccs grande	2 vino + 2 soda
paso largo	1 vino + 2 soda
fröccs deportista	1 vino + 4 soda
Krúdy	9 vino + 1 soda

Son nombres conocidos incluso por los que visitan Hungría desde el extranjero. Cuando en clase de húngaro preguntamos, qué saben decir en húngaro, el vino con soda está en el Top10. La anécdota más interesante es sobre el último en la lista. El genio literario Gyula Krúdy,

El Hogar de la Nación

Según el dicho atribuido a István Széchenyi: „La nación reside en su lengua”. En esta sección presentamos los rincones más especiales, interesantes y peculiares del hogar de la nación húngara.

Con soda es pasable

Se acerca la canícula, y no solo en España. Las bebidas más populares en la península por esta época son la sangría, el tinto de verano o el rebujito. Nosotros, los húngaros, no vamos a ser menos, también tenemos nuestras bebidas refrescantes del verano.

Habremos escuchado muchas veces la expresión del título, pero pocos pensamos que se refiere al fröccs.

Se lo debemos al húngaro Ányos Jedlik, inventor de la soda. Hoy en día ya no es el vino malo que se mejora con soda, sino que es una auténtica subcultura gastronómica la creación y la toma de fröccs.

Los formatos más populares, sin acercarnos a ser exhaustivos, son el fröccs pequeño, el fröccs grande, el paso largo, el fröccs deportista y el Krúdy. Los más osados se piden un Shrek (fröccs con sirope de kiwi) o un osito (fröccs con sirope de frambuesa)

según la leyenda, era bastante amigo del vino, cosa que a su esposa no le hacía demasiado feliz. Por tanto, por respeto a ella, siempre pedía un vaso de soda, para los nueve de vino. Así todos contentos.

Hol volt, hol nem volt. . .

...a déli harangzó titka

Miért kongatják minden délben meg a harangokat a keresztény templomokban? Mi történt 1456-ban? Hol van Nándorfehérvár?

Történt egyszer, úgy ötszázhatvanöt évvel ezelőtt egy forró nyári napon, hogy egy rettenthetetlen hadvezér, Hunyadi János, egy vakmerő szerzetes, Kapisztrán János és egy elszánt várkapitány, Szilágyi Mihály vezetésével magyar és európai kereszties seregek sikeresen védték meg a Duna déli szakaszán lévő Nándorfehérvárat (a mai Belgrád) a többszörös túlerőben lévő török seregek ellen.

Miért volt ennek a várnak a megvédése ilyen nagy jelentőségű? Az Oszmán birodalom Európa irányába kezdett terjeszkedni. Fiatal és becsvágyó uralkodója, II. Mehmed szultán 1453-ban átkelt a Boszporuszon, seregei elfoglalták Bizáncot (a mai Isztambul) és továbbindultak nyugat felé.

1456 nyarán meg is érkezett hatalmas seregével Nándorfehérvárhoz és körülzárta a várat, egy lélek se be, se ki nem juthatott.

A vár felmentésére érkező hadakat vezető Hunyadi János azonban nem adta fel. Véres küzdelemben átjutott a török blokádon, és bejutott a már nagyon romos állapotban lévő várba, így a török katonaság két tűz közé került. A kereszties seregek nagyon felbátorodtak ezen a sikeren. Hiába szállt hadba maga a szultán, II. Mehmed, a török csapatok vereséget szenvedtek. Nándorfehérvár felszabadult, az ellenség pedig hetven évig be sem tette a lábát az országba. A magyar hagyomány szerint amikor elért a győzelem híre Rómába, III. Callixtus pápa örömben elrendelte, hogy ezentúl minden délben húzzák meg a harangokat, ennek a sikernek az emlékére.

Apáti Anna Zita történész rovata

a Kalandorok – Királyok – Felfedezők című gyerekeknek szóló történelmi foglalkozások vezetője Valenciában
Elérhetőség [itt](#), [a honlapon](#)
[e-mailben micamino.historias@gmail.com](mailto:micamino.historias@gmail.com)

Érase una vez. . .

...el secreto de las campanadas a mediodía.

II. Mehmed oszmán szultán ostromolja Nándorfehérvár várát 1456-ban, török miniatúra.
II. El sultán otomano Mehmed asedió el castillo de Nándorfehérvár en 1456, una miniatura turca.

¿Por qué repican las campanas al mediodía en las iglesias católicas? ¿Qué ocurrió en 1456? ¿Dónde está Nándorfehérvár?

Érase una vez, unos quinientos sesenta y cinco años atrás, un día de caluroso verano, en el que un capitán irrendimble, János Hunyadi, un fraile valiente, János Kapisztrán,, y un capitán de castillo decidido, Mihály Szilágyi, lideraron las tropas cruzadas de Hungría y de Europa, para defender con éxito el castillo de Nándorfehérvár (hoy Belgrado), en el tramo sur del Danubio contra las tropas turcas que les doblaban varias veces en número.

¿Qué relevancia tiene defender ese castillo? El Imperio Otomano comenzaba a expandirse hacia Europa. Su sultán joven y ambicioso, Mehmed II cruzó en 1453 el Bósforo, ocupando con sus tropas Bizancio (hoy Istanbul), y continuó rumbo a occidente.

Llegó a Nándorfehérvár con su enorme tropa el verano de 1456, cercó el castillo, nadie podía ni entrar ni salir.

Llegaban a la ayuda del castillo las tropas lideradas por János Hunyadi, rompiendo el cerco de los turcos tras una batalla sangrienta, y entrando en el castillo en ruinas, dejando a los militares turcos entre dos fuegos.

Las cruzadas de animaron con la victoria. A pesar de entrar en batalla el mismo sultán Mehmed II, las tropas turcas fueron derrotadas. Nándorfehérvár se liberó, y el enemigo no pudo volver a pisar el país durante sesenta años.

Según la tradición, al llegar las noticias de la victoria a Roma, el papa Calixto III, en su alegría, ordenó repicar las campanas cada mediodía para rememorar la victoria.

Sección de la historiadora Apáti Anna Zita

fundadora de Aventureros – Reyes – Descubridores: actividades para niños sobre historia en Valencia.
Sus contactos aquí, en la web
o por email micamino.historias@gmail.com

Nagyi kamrája

Édesapám mindig is nagyon büszke volt magyarságára. A receptje abban a korszakban készült, amikor Spanyolországban nem lehetett megtalálni azokat a túrókat, amik egy jó liptói körözöthöz kellene. Először a GERVÁIS lett nála a megoldás, majd kipróbálta a PHILADELPHIA krémsajtot és amellet tette le a voksát. Egy egyszerű, klasszikus ember megoldása. Maga a recept egyszerű, semmi nehézség nincs benne. Mint a konyhában általában, lehet módosítani, hozzátenni, és jókat vitázni róla. Mindenkinnek saját szájíze és meglátása szerint.

Domonkos bácsi körözöttje, Molnár Attila apukája.

Hozzávalók:

- 200 g Philadelphia krémsajt
- 70 g sós vaj
- 2 e.k. apróra vágott hagyma
- 1 t.k. édes őrölt paprika
- 1 t.k. köménymag.

Elkészítés:

1. Óvatosan összekeverjük a hozzávalókat.
2. Fóliával lefedjük és a hűtőben tároljuk, majd felszolgáljuk és élvezettel elfogyasztjuk!

Tanács1: ha a krémsajt tetején lé van, érdemes leönteni róla.

Tanács2: A kedvenc hagymánk a friss fehér hagyma. Lehet száraz is, de annak már erősebb az íze. A vöröshagymát nem ajánlom, de a mogoróhagyma is illik bele.

Tanács3: Az őrölt paprika lehet csípős is, ha valaki szereti az erőset.

Tanács4: A fűszerköményt (Carum carvi) fontos nem összetévesztetni (és pláne nem felcserélni!) a rómaiköménnyel (Cuminum cyminum), azt tegyük inkább a gazpachóba!

Tanács5: Mint sok más ételt, ezt is érdemes előző nap elkészíteni. Sokkal finomabb!

La despensa de la yaya

Mi Señor Padre era un húngaro muy orgulloso de ser húngaro. Su receta se debe a que en aquellos años en España no se podían encontrar los requesones que un buen liptói körözött requiere. Recurrió en primer lugar al GERVÁIS, más adelante probó y decidió que el PHILADELPHIA también era conveniente. El tipo más simple y clásico. Realmente es una receta fácil, ninguna dificultad. Como es habitual con todo lo que se prepara en una cocina, puede ser objeto de modificaciones, añadidos, discusiones, etc... Al gusto y buen parecer de cada cual.

Körözött del señor Domonkos, papá de Attila Molnár.

Ingredientes:

- 200 gr de Philadelphia
- 70 gr de mantequilla salada
- 2 cucharadas sopera de cebolla muy picada
- 1 cucharada de postre de paprika dulce
- 1 cucharada de postre de alcaravea (comino alemán).

Elaboración:

1. Se mezcla todo cuidadosamente con un tenedor.
2. Se tapa con film y se conserva en la nevera hasta servir y disfrutar!

Consejo1: Eliminar el suero que pueda tener el paquete de Philadelphia. No conviene.

Consejo2: La cebolla que más nos gusta es la fresca – blanca. Se puede usar la de secano pero dará un sabor más fuerte. La cebolla roja mejor descartarla, pero la cebolleta sí que combina bien.

Consejo3: Se puede usar paprika picante. Igualmente, será más fuerte.

Consejo4: El alcaravea es lo que se llama “comino alemán” (Carum carvi), no confundir (y por supuesto no sustituir!) con el comino árabe (Cuminum cyminum), no vamos a hacer un gazpacho!

Consejo5: Como muchos otros alimentos, siempre lo preparo “de vísperas”. Mejora sensiblemente.